

van de overdracht van aandelen met de betaling van de prijs voor de aandelen.

Volgens sommige rechtspraak zijn dit twee aparte veroordelingen. De overdracht van aandelen vindt plaats op het moment bepaald door de rechter, terwijl de veroordeling tot betaling kan plaatsvinden na de vaststelling van de waarde van de aandelen door een expert.

Een andere strekking in de rechtspraak stelt dat de overdracht van aandelen niet kan plaatsvinden zonder gelijktijdige betaling van de prijs voor de aandelen. In nog andere rechtspraak ging de overdracht van aandelen gepaard met het betalen of consigneren van een provisioneel bedrag of het verlenen van een zekerheid in afwachting van het rapport van de expert.

In casu stellen eisers dat de rechter de overdracht van aandelen enkel mag loskoppelen aan de betaling van de prijs voor de aandelen indien de loskoppeling gerechtvaardigd is in het belang van de vennootschap en indien de rechter de eiser veroordeelt tot betaling van een provisioneel bedrag of het geven van een zekerheid.

Het Hof van Cassatie is echter van oordeel dat uit artikel 640, eerste lid W.Venn. niet kan worden afgeleid dat de rechter verplicht is de eisers te veroordelen tot de betaling van de prijs gelijktijdig met de overdracht van de aandelen.

6. INSOLVENTIE / INSOLVABILITÉ

*Inge Van den Plas*⁷

Wetgeving/Législation

Titel XVII van het Burgerlijk Wetboek (inwerking-treding)

ZEKERHEDEN

Algemeen – Zakelijke zekerheden – Eigendomsvoorbehoud

SÛRETÉS

Généralités – Sûretés réelles – Réserve de propriété

Op 1 januari is de pandwet, Titel XVII. Inpandgeving van het Burgerlijk Wetboek, in werking getreden. Een van de vele wijzigingen in de pandwet is de integratie van het eigendomsvoorbehoud in het zakelijk zekerheidsrecht en de uitbreiding van de bescherming van het eigendomsvoorbehoud. Een voorbeeld hiervan, is de bescherming van het eigendomsvoorbehoud bij onroerendmaking door incorporatie.

Vóór de pandwet verhinderde artikel 101 Faill.W. de revindicatie van goederen verkocht onder eigendomsvoorbehoud, indien het goed inmiddels onroerend was geworden door incorporatie. Hier brengt de pandwet verandering in door het eigendomsvoorbehoud onverlet te laten in geval van onroerendmaking, mits registratie van het eigendomsvoorbehoud (art. 71 pandwet). De artikelen aangaande terugvordering in de faillissementsprocedure (art. 101 Faill.W., thans art. XX.194 WER) maken eveneens geen melding meer van onroerendmaking als beletsel voor de terugvordering.

Wat betreft het eigendomsvoorbehoud op goederen onroerend geworden door incorporatie, moeten een aantal zaken in acht worden genomen. Ten eerste, zullen verkopers zelf de nodige stappen moeten ondernemen om het eigendomsvoorbehoud te registreren en te beschermen tegen onroerendmaking (art. 71 *jo.* art. 29 *et seq.* pandwet). Anders dan bij het voorrecht van de niet-betaalde verkoper, is de bescherming van het eigendomsvoorbehoud in geval van onroerendmaking niet van rechtswege. Ten tweede, de registratie van het eigendomsvoorbehoud ter bescherming tegen onroerendmaking betekent niet dat het eigendomsvoorbehoud in de pandwet vanaf nu tegenstelbaar wordt gemaakt door registratie. De wetgever is uitdrukkelijk in de *memorie van toelichting* dat het eigendomsvoorbehoud noch voor zijn geldigheid, noch voor zijn tegenstelbaarheid moet worden geregistreerd. De facultatieve registratie dient enkel als middel om, in het geval van onroerendmaking, het eigendomsvoorbehoud te kunnen beschermen en het conflict met hypothecaire schuldeisers te kunnen beslechten (*MvT* nr. 2138/001, 10). Het conflict tussen de verkoper met een geregistreerd eigendomsvoorbehoud en de hypothecaire schuldeiser kan in principe op twee manieren worden beslecht: 1) door toepassing van de anterioriteitsregel (analoge toepassing van art. 57, vierde lid pandwet) en 2) super-prioriteit voor de verkoper met een geregistreerd eigendomsvoorbehoud (art. 58 pandwet) (V. SAGAERT, "Het eigendomsvoorbehoud (en retentierecht) onder de Pandwet" in M.E. STORME (ed.), *Roerende zekerheden na de Pandwet*, Antwerpen, Intersentia, 2017, 49-50). De wetgever lijkt deze tweede oplossing te zijn toegedaan, aangezien de prioriteit van een geregistreerd eigendomsvoorbehoud gelijkgesteld wordt met het voorrecht van de niet-betaalde verkoper (*MvT* nr. 2463/001, 70-71). Dit voorrecht heeft prioriteit, ongeacht het tijdstip waarop de hypotheek werd ingeschreven. Niettemin, blijft het tijdstip van registratie relevant voor de verkoper met een eigendomsvoorbehoud. De registratie zal immers moeten plaatsvinden voor het intreden van de samenloop. Als op het moment van samenloop het eigendomsvoorbehoud niet is geregistreerd, dan zal de niet-betaalde verkoper zich niet op zijn eigendomsvoorbehoud kunnen beroepen ten aanzien van de hypothecaire schuld-

⁷ Doctoraatsassistent Onderneming en Recht, Universiteit Antwerpen.

eiser. Een registratie na samenloop kan aan dergelijke situatie niets meer veranderen. Voor verkopers blijft het dus steeds belangrijk om tijdig tot registratie over te gaan.

Registratie pand op de handelszaak en landbouwvoorrecht na de Pandwet

ZEKERHEDEN

Algemeen – Zakelijke zekerheden – Pand – Hypotheek handelspand landbouwvoorrecht, inpandgeving handelszaak, pandwet en nationale pandregister: inwerkingtreding

SÛRETÉS

Généralités – Sûretés réelles – Gage – Gage fonds de commerce, hypothèques gage sur fonds de commerce privilégié agricole, sûreté réelle – Loi sur le gage et registre national des gages: entrée en vigueur

In de ZZRG worden de wet pand handelszaak en de wet betreffende landbouwenningen opgeheven (art. 104-105 ZZRG). Bijgevolg, moeten de bestaande inschrijvingen van het pand op de handelszaak en het landbouwvoorrecht worden overgeheveld naar het nieuwe nationale pandregister om hun tegenstelbaarheid te behouden. De wetgever heeft hiervoor een overgangsregeling voorzien, zodat inschrijvingen, die tijdig worden overgezet, hun huidige rang behouden (art. 107 en 107/1 ZZRG). De termijn om de bestaande inschrijvingen van het pand op de handelszaak of landbouwvoorrecht over te dragen naar het nationaal pandregister is 12 maanden na inwerkingtreding van de pandwet. Registraties, die in deze context plaatsvinden, zullen kosteloos zijn (art. 107, § 3, tweede lid ZZRG). De wetgever heeft een gedetailleerde circulaire voorzien, die meer informatie geeft over de overgangsregelingen en de formaliteiten. U kan de circulaire terugvinden onder deze link: <http://ccff02.min-fin.fgov.be/>.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 20 december 2017

Zaak: C-649/16

INSOLVENTIE

Transnationale insolventie – Insolventieprocedure – Verordening (EG) nr. 1346/2000 van 29 mei 2000 – Rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken – Verordening nr. 1215/2012/EU van 12 december 2012 (vroeger nr. 44/2001/EG van 22 december 2000) – Verwijzing naar de bevoegde rechter

INSOLVABILITÉ

Insolvabilité transnationale – Procédure d'insolvabilité – Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000 – Compétence judiciaire, reconnaissance et exécution des décisions en matière civile et commerciale – Règlement

n° 1215/2012/UE du 12 décembre 2012 (anc. n° 44/2001/CE du 22 décembre 2000) – Insolvabilité transnationale – Renvoi au juge compétent

De feiten voorafgaand aan dit arrest zijn als volgt. VAV Invest, een Slowaakse onderneming in financiële moeilijkheden, had een saneringsprocedure opgestart. In het kader van deze saneringsprocedure was een reorganisatieplan opgesteld dat was voorgelegd aan het schuldeiserscomité. Echter, op 11 december 2015 wijst het schuldeiserscomité het reorganisatieplan af zonder hiervoor een duidelijke motivering te geven. Na de afwijzing van het reorganisatieplan wordt de saneringsprocedure afgesloten en een faillissementsprocedure in hoofde van VAV Invest geopend.

Na de sluiting van de saneringsprocedure, wordt het schuldeiserscomité aansprakelijk gesteld voor de schade die de afwijzing van het reorganisatieplan zou hebben teweeg gebracht. Deze aansprakelijkheidsvordering wordt ingesteld bij het Landgericht Krems an der Donau, te Oostenrijk. Het Landgericht wijst de vordering af wegens gebrek aan internationale bevoegdheid. De rechtbank is van oordeel dat de aansprakelijkheidsvordering van deze schuldeisers onlosmakelijk verbonden is met de insolventieprocedure, i.e. saneringsprocedure te Slowakije. Hierdoor valt deze vordering onder de uitzondering van artikel 1, 2., b) van verordening nr. 1215/2012 en binnen de werkingssfeer van verordening nr. 1346/2000 (Insolventieverordening). Bijgevolg is, volgens het Landgericht, de bevoegde rechterlijke instantie diegene die de insolventieprocedure heeft geopend. Deze beslissing werd bevestigd door het Oberlandesgericht Wien, waarna de eisers een vordering hebben ingesteld bij Oberste Gerichtshof. Deze heeft vervolgens een prejudiciële vraag gesteld aan het Hof van Justitie aangaande de werkingssfeer van verordening nr. 1215/2012 en meer bepaald of een vordering voor schadevergoeding ten aanzien van een schuldeiserscomité wegens hun onrechtmatig stemgedrag ten aanzien van een saneringsplan valt onder de uitsluiting van artikel 1, 2., b) verordening nr. 1215/2012?

Het Hof van Justitie stelt dat voor de beantwoording van deze vraag de omvang dient te worden bepaald van de bevoegdheid van de rechterlijke instantie die de insolventieprocedure heeft geopend. Volgens het Hof wordt deze bevoegdheid bepaald aan de hand van een dubbel criterium: 1) vloeit de vordering rechtstreeks uit een insolventieprocedure en 2) hangt deze vordering nauw samen met deze insolventieprocedure (r.o. 26-28)? Voor het eerste criterium verduidelijkt het Hof dat om te bepalen of een vordering rechtstreeks voortvloeit uit een insolventieprocedure, men moet kijken naar de rechtsgrondslag van deze vordering. *In casu*, is de aansprakelijkheidsvordering ingesteld om vast te stellen of het schuldeiserscomité is tekortgeschoten in zijn verplichting